

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.002.01.2022

Pan
Wojciech Dąbrowski
Prezes Zarządu
PGE Polska Grupa Energetyczna SA
Aleja Kraśnicka 27
20-718 Lublin
Adres do korespondencji:
ul. Mysia 2
00-496 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.135.2022
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 15 listopada 2022 r.

P/22/012 – Wybrane wydatki spółek z udziałem Skarbu Państwa i fundacji tworzonych przez te spółki oraz gospodarka finansowa i realizacja celów statutowych fundacji tworzonych przez te spółki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	PGE Polska Grupa Energetyczna SA ¹ , ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Dąbrowski, Prezes Zarządu od dnia 20 lutego 2020 r., wcześniej Prezesem Zarządu był Henryk Baranowski – od dnia 31 marca 2016 r. do dnia 19 lutego 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Ustanawianie i przestrzeganie zasad prowadzenia przez Spółkę oraz grupę kapitałową działalności sponsoringowej, mecenatu, udzielania darowizn oraz zasad dotyczących zamawiania usług medialnych, konsultingowych i prawnych.2. Mierzenie efektów działalności sponsoringowej oraz zakupionych usług medialnych i konsultingowych, przez Spółkę oraz grupę kapitałową.3. Osiąganie przez Spółkę oraz grupę kapitałową rezultatów działalności sponsoringowej oraz wydatkowania środków na zakup usług medialnych, konsultingowych i prawnych.4. Gospodarność i legalność wydatkowania w Spółce oraz w grupie kapitałowej środków na działalność sponsoringową, mecenat, darowizny oraz zakup usług medialnych, konsultingowych i prawnych.5. Działania związane z ustanawianiem przez Spółkę oraz w grupie kapitałowej fundacji oraz realizacja uprawnień i zadań fundatora.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. z uwzględnieniem działań oraz dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały one istotny wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 pkt 4 <i>ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli</i> ² , z zastosowaniem kryteriów legalności i gospodarności.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Iwona Brzostek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/36/2022 z dnia 13 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str. 1-2, 1216-1221)

¹ Dalej także: PGE SA lub Spółka. Jest to Spółka giełdowa, w której Skarb Państwa posiada 57,39% akcji.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

PGE SA ponosiła wydatki na działalność sponsoringową oraz na usługi medialne, prawne i konsultingowe gospodarnie oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulacjami wewnętrznymi. Spółka dokonywała oceny efektów działalności sponsoringowej. Zakup usług prawnych, medialnych i konsultingowych był związany z działalnością Spółki.

Działalność sponsoringowa w PGE SA prowadzona była na podstawie długofalowego planu na lata 2018-2024, przyjętego przez Zarząd i zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą Spółki oraz rocznego planu działalności sponsoringowej. Dokumenty te były spójne ze *Strategią Grupy Kapitałowej*⁴ PGE i realizowanymi celami długofalowymi, wpisującymi się w koncepcje społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju. PGE SA prowadziła działalność sponsoringową na podstawie ustanowionych wewnętrznych regulacji, przy uwzględnieniu warunku osiągnięcia dodatniego wyniku finansowego w roku poprzedzającym zawarcie umów sponsoringowych.

Zdaniem NIK dokonywane oceny efektywności działalności sponsoringowej oraz sprawozdawczość w tym zakresie, zapewniały gospodarne wydatkowanie środków finansowych. Zakup usług prawnych, doradczych i medialnych wynikał z uzasadnionych potrzeb PGE SA i dokonywany był przy zastosowaniu konkurencyjnego trybu, bez dokonywania nieuzasadnionego aneksowania umów podwyższających ich wartość. W ocenie NIK zawarte umowy prawne i doradcze służyły realizacji celów operacyjnych Spółki. Od 2021 r. w PGE SA obowiązywały również regulacje wewnętrzne w obszarze udzielania darowizn. Niemniej jednak również przed wprowadzeniem tych regulacji, decyzje o przekazaniu darowizny przez Spółkę podejmowane były przez jej organy, zgodnie ze *Statutem PGE SA*. Spółka posiadała regulacje wewnętrzne w obszarze dokonywania zakupów, w tym zasady nabywania usług prawnych.

W przypadku usług medialnych, pomimo braku ustanowienia w Spółce zasad oceny efektów zakupu tych usług, przygotowywane na podstawie zawartych umów raporty, zawierały element ocenny uzyskanych efektów. Odbiór usług prawnych i doradczych dokonywany był w sposób gwarantujący gospodarne wydatkowanie środków, m.in. poprzez dokumentowanie uzyskanych usług i produktów oraz ich rozliczanie.

PGE SA wykorzystywała statutowe możliwości powołania swoich przedstawicieli do organów fundacji.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: GK PGE.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zasady działalności sponsoringowej, dokonywania darowizn, ponoszenia wydatków na usługi medialne, prawne i doradcze oraz gospodarność wydatkowania środków w tych obszarach

Opis stanu faktycznego

1.1. Wewnętrzne regulacje

Zarząd PGE SA uchwałą⁶ określił *Zasady prowadzenia działalności sponsoringowej w PGE Polska Grupa Energetyczna SA i w innych spółkach Grupy Kapitałowej PGE PROG 00008*⁷. Spółka angażowała się w przedsięwzięcia sponsoringowe, które dotyczyły następujących obszarów m.in.:

- działalności kulturalnej, również w obszarze kultury masowej,
- sponsoringu obiektów, w tym szczególnie sponsoringu tytularnego obiektów sportowych, kulturalnych i muzealnych,
- współpracy z mediami poprzez sponsoring audycji, wydawnictw, cykli związanych z energetyką lub promujących postawy i wydarzenia istotne z punktu widzenia najważniejszych zasad i wartości o charakterze uniwersalnym,
- sportu profesjonalnego i amatorskiego.

Zasady prowadzenia działalności sponsoringowej przewidywały także m.in.:

- opracowywanie planów sponsoringowych przyjmowanych przez Zarząd i zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą Spółki,
- przygotowywanie analiz prognozowanej efektywności działalności sponsoringowej projektów o wartości równej lub przekraczającej 100,0 tys. zł netto⁸ oraz raportów efektywności sponsoringu po zakończeniu takich działań sporządzonych przez podmiot zajmujący się zawodowo oceną efektywności sponsoringu, uwzględniających profesjonalne badanie rynku medialnego,
- opracowywanie skonsolidowanego sprawozdania rocznego z działalności sponsoringowej GK PGE, przedstawianego Zarządowi i Radzie Nadzorczej PGE SA.

Postanowienia zawarte w *Zasadach prowadzenia działalności sponsoringowej* były zgodne z wytycznymi wynikającymi z *Dobrych praktyk w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa*⁹ z dnia

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Uchwała Nr 18/03/2014 Zarządu PGE z dnia 21 stycznia 2015 r. oraz Uchwała Nr 160/IX/2014 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 29 stycznia 2014 r.; Uchwała Nr 521/88/2017 Zarządu PGE z dnia 28 listopada 2017 r. oraz Uchwała Nr 297/X/2017 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 13 grudnia 2017 r.; Uchwała Nr 145/21/2019 Zarządu PGE z dnia 2 kwietnia 2019 r. oraz Uchwała Nr 98/XI/2019 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 16 kwietnia 2019 r.; Uchwała Nr 196/26/2021 Zarządu PGE z dnia 14 kwietnia 2021 r. oraz Uchwała Nr 358/XI/2021 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 20 kwietnia 2021 r.

⁷ Dalej: *Zasady prowadzenia działalności sponsoringowej*.
PROG 00008/A - zatwierdzone i obowiązujące od dnia 29 stycznia 2014 r.; PROG 00008/B – zatwierdzone w dniu 28 listopada 2017 r., obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 r.; PROG 00008/C – zatwierdzone i obowiązujące od dnia 16 kwietnia 2019 r.; PROG 00008/D – zatwierdzone i obowiązujące od dnia 12 listopada 2019 r.; PROG 00008/E – zatwierdzone w dniu 14 kwietnia 2021 r., obowiązujące od dnia 21 kwietnia 2021 r.

⁸ Według PROG 00008/E dot. projektów o wartości równej lub przekraczającej 150,0 tys. zł netto.

⁹ Dalej: *Dobre praktyki*.

15 czerwca 2016 r. opracowanych przez Ministra Skarbu Państwa i były realizowane w praktyce.

PGE SA monitorowała prowadzoną działalność sponsoringową spółek z GK PGE m.in. poprzez opiniowanie rocznych planów działalności sponsoringowej spółek z GK PGE oraz na etapie planowania i w trakcie wykonywania długofalowych planów sponsoringowych i rocznych planów działalności sponsoringowej, poprzez możliwość składania do nich uwag i rekomendacji, które spółki z GK PGE zobowiązane były uwzględniać. Dodatkowo opiniowała projekty sponsoringowe nie ujęte w rocznym planie działalności sponsoringowej, sfinansowane ze środków pozostałych do wykorzystania (oszczędności) w ramach budżetu przeznaczonych w danym roku na sponsoring lub ze środków zawartych w rezerwie – w zależności od potrzeb danej spółki. Za prowadzenie działań sponsoringowych oraz za nadzór nad realizacją procedury sponsoringowej w GK PGE była odpowiedzialna wyodrębniona komórka właściwa ds. sponsoringu w PGE SA¹⁰, która m.in. przekazywała rekomendacje komórkom właściwym ds. sponsoringu w spółkach z GK PGE. Ponadto, raz w roku każda ze spółek z GK PGE przedkłada komórce właściwej ds. sponsoringu raport zawierający:

- sprawozdania z prowadzonej działalności sponsoringowej w poprzednim roku kalendarzowym zawierający informacje o poziomie wykonania rocznych planów działalności sponsoringowej, zestawienie zawartych umów sponsoringowych z rozróżnieniem na umowy zakończone i trwające, informacje o wysokości zobowiązań zaciągniętych w związku z działalnością sponsoringową oraz informację o ilości środków wydanych w związku z działalnością sponsoringową,
- opis zrealizowanych działań sponsoringowych,
- efektywność zrealizowanych działań sponsoringowych, które były poddane ocenie efektywności zgodnie z procedurą sponsoringową.

Na podstawie danych wskazanych w tych sprawozdaniach, komórka właściwa ds. sponsoringu sporządzała skonsolidowane sprawozdanie roczne z działalności sponsoringowej GK PGE, które było przedstawiane Zarządowi i Radzie Nadzorczej PGE SA. Elementem sprawozdania była analiza efektywności zawartych umów sponsoringowych sportu profesjonalnego lub wydarzenia kulturalnego, których wartość była równa lub wyższa niż 100,0 tys. zł¹¹.

Plany sponsoringowe były spójne ze *Strategią GK PGE* oraz realizowanymi przez nią celami długofalowymi, mającymi u swoich podstaw działalność zgodną z zasadami społecznej odpowiedzialności i zrównoważonym rozwojem. Ponadto działalność sponsoringowa prowadzona była na zasadach wynikających ze *Strategii marki PGE w GK PGE PROG 00071*¹².

Zgodnie z *Zasadami prowadzenia działalności sponsoringowej* warunkiem podjęcia działań sponsoringowych było m.in. odnotowanie zysku operacyjnego w roku obrotowym poprzedzającym podjęcie działań sponsoringowych, a w dniu podpisania umów sponsoringowych posiadanie wolnych środków na rachunku bieżącym.

(dowód: akta kontroli str. 494, 503-602, 949-1027, 1031-1079, 2556-2568, 3471-3472, 3483-3510, 3739-3758, DVD_001-010, DVD_257-260)

¹⁰ Dalej: komórka właściwa ds. sponsoringu.

¹¹ Według PROG 00008/E dot. projektów o wartości równej lub przekraczającej 150,0 tys. zł netto.

¹² PROG 00071/A – zatwierdzona i obowiązująca od dnia 17 listopada 2015 r., przyjęta Uchwałą Nr 296/59/2015 Zarządu PGE SA z dnia 30 września 2015 r., zmienione następnie w 2021 r.

W dniu 19 kwietnia 2021 r. została zatwierdzona i zaczęła obowiązywać *Procedura ogólna planowania i realizacji darowizn w Grupie Kapitałowej PGE - PROG 00132*¹³. W dokumencie tym wskazano m.in. następujące obszary realizacji darowizn:

- edukacja,
- patriotyzm historyczny i gospodarczy,
- ochrona środowiska,
- sport i kultura,
- pomoc społeczna i ochrona zdrowia.

Procedura ogólna planowania i realizacji darowizn przewidywała także m.in.:

- przygotowywanie rocznych planów darowizn przez spółki GK PGE będących częścią realizowanej przez GK PGE strategii i skonsolidowanego rocznego planu darowizn GK PGE,
- uwzględnienie potencjału promowania pozytywnego wizerunku GK PGE w procesie planowania darowizn,
- realizację darowizn, z wyjątkiem rzeczowych, za pośrednictwem Fundacji PGE,
- sporządzanie rocznego raportu z realizacji darowizn przez spółki GK PGE i skonsolidowanego raportu rocznego spółek GK PGE oraz skonsolidowanego sprawozdania rocznego z realizacji darowizn w GK PGE, przedstawianego Zarządowi PGE SA.

Zgodnie z §14 ust. 3 pkt 4 *Statutu PGE SA* uchwały Zarządu wymagało dokonywanie darowizn, stosownie natomiast do brzmienia §14 ust. 4, uchwały Zarządu wymaga każda sprawa, o rozpatrzenie której Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej. Zgodnie z §18 ust. 2 pkt 5 lit. a powyższego *Statutu*, do kompetencji Rady Nadzorczej należało wyrażanie zgody na zawieranie przez Spółkę umów, których zamiarem była darowizna o wartości przekraczającej 20,0 tys. zł. Zarówno przed jak i po wprowadzeniu *Procedury ogólnej planowania i realizacji darowizn*, decyzje o przekazaniu darowizny przez Spółkę podejmowane były przez Zarząd PGE SA oraz jeżeli kwota darowizny przekraczała powyższą wartość, również przez Radę Nadzorczą PGE SA.

(dowód: akta kontroli str. 494, 603-608, 2515-2521, 2523-2554, 3759-3766)

W Spółce obowiązywała *Strategię marki w PGE w GK PGE*, stanowiąca zasady zarządzania marką¹⁴ m.in. w działalności komunikacyjnej i sponsoringowej określając jej miejsce w *Strategii GK PGE*, w tym wartość marki PGE. W zakresie działań komunikacyjnych wskazywała m.in. komunikację wizerunkową i produktową marki – działania reklamowe w wybranych kanałach komunikacji. W zakresie sponsoringu wskazywała m.in. na projekty wspierające strategiczne cele i komunikację wartości marki poprzez powiązanie celów sponsoringowych z celami biznesowymi, wsparcie komunikacyjne poprzez reklamę dla strategicznych projektów sponsoringowych.

(akta kontroli str. 1031-1079)

¹³ Dalej: *Procedura ogólna planowania i realizacji darowizn*. PROG 00132/A – zatwierdzona i obowiązująca od dnia 19 kwietnia 2021 r.; PROG 00132/B – zatwierdzona w dniu 27 maja 2021 r., obowiązująca od dnia 3 czerwca 2021 r.

¹⁴ Rozumiana m.in. jako nazwa, termin, symbol lub ich kombinacja stworzona celem identyfikacji dóbr lub usług dostawcy lub ich grupy lub wyróżnienia ich spośród konkurencji.

1.2. Tryb zlecenia usług

W obszarze dokonywania zakupów obowiązywała *Procedura ogólna zakupów Grupy Kapitałowej PGE PROG 00096*¹⁵, będąca dokumentem nadrzędnym, stanowiącym podstawę do opracowania i wdrożenia regulacji wewnętrznych dotyczących planowania i dokonywania zakupów przez spółki GK PGE. Przewidywała ona m.in. tryb opracowywania planów zakupów, zasady szacowania wartości zamówienia, prowadzenia postępowań związanych z wyborem dostawców, kryteria oceny ofert, wymogi odnośnie umów zakupowych, w tym zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zasady oceny realizacji umów zakupowych. Spod tych regulacji wyłączone były m.in. zakupy usług o charakterze mecenatów, patronatów i usług sponsoringowych, zawieranie odpłatnych umów o współpracę z mediami (prasa, radio, telewizja, Internet i inne), usług prawnych w zakresie zastępstwa procesowego i doradztwa prawnego, zakupów dokonywanych na podstawie umów ramowych.

(dowód: akta kontroli str. 495, 3767-3844, DVD_093-237)

W działalności objętej kontrolą w Spółce miała zastosowanie *Procedura zakupów PGE Polska Grupa Energetyczna SA PROC 00038*¹⁶ oraz *Instrukcja zakupów PGE Polska Grupa Energetyczna SA INST 00070*¹⁷, która zastąpiła wyżej wymienioną procedurę, a następnie *Procedura dokonywania zakupów w PGE Polska Grupa Energetyczna SA PROC 00074*¹⁸, która stanowiła uszczegółowienie procesu planowania i dokonywania zakupów określonych w *Procedurze ogólnej zakupów GK PGE*. *Procedura dokonywania zakupów w PGE SA* dotyczyła zakupów dokonywanych przez Spółkę o wartości szacunkowej przekraczającej kwotę 6 tys. zł netto i zakupów dokonywanych w postępowaniach wykonawczych prowadzonych zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych, a także zasady nabywania usług prawnych przez PGE SA w imieniu i na rzecz PGE SA oraz spółek GK PGE.

(akta kontroli str. 495, 3845-3874, DVD_093-237)

1.3. Wydatkowanie środków na działalność sponsoringową, darowizny, usługi doradcze, prawne i medialne

1.3.1. W latach 2017-2021 PGE osiągała zysk z działalności operacyjnej, co było jednym z warunków prowadzenia działalności sponsoringowej przewidzianych w *Dobrych praktykach*.

W tym okresie Spółka zrealizowała łącznie 466 umów sponsoringu na łączną kwotę 231,8 mln zł¹⁹. W tym samym okresie Spółka dokonała 34 darowizn w łącznej kwocie 62,7 mln zł²⁰.

¹⁵ Dalej: *Procedura ogólna zakupów GK PGE*. PROG 00096/A - zatwierdzona w dniu 30 października 2017 r., obowiązująca od dnia 1 stycznia 2018 r.; PROG 00096/B - zatwierdzona w dniu 11 czerwca 2018 r., obowiązująca od dnia 10 lipca 2018 r.; PROG 00096/C - zatwierdzona w dniu 28 listopada 2019 r., obowiązująca od dnia 1 stycznia 2020 r.; PROG 00096/D - zatwierdzona w dniu 9 marca 2020 r., obowiązująca od dnia 1 stycznia 2020 r.; PROG 00096/E - zatwierdzona w dniu 15 grudnia 2020 r., obowiązująca od dnia 1 stycznia 2021 r.

¹⁶ PROC 00038/B - zatwierdzona i obowiązująca od dnia 27 stycznia 2016 r.

¹⁷ INST 00070/A - zatwierdzona w dniu 28 grudnia 2017 r., obowiązująca od dnia 1 stycznia 2018 r.; INST 00070/B - zatwierdzona i obowiązująca od dnia 31 lipca 2018 r.; INST 00070/C - zatwierdzona w dniu 2 grudnia 2019 r. i obowiązująca od dnia 1 stycznia 2020 r.; INST 00070/D - zatwierdzona i obowiązująca od dnia 9 marca 2020 r.; INST 00070/E - zatwierdzona i obowiązująca od dnia 10 kwietnia 2020 r.; INST 00070/F - zatwierdzona i obowiązująca z dniem 24 czerwca 2020 r.

¹⁸ PROC 00074/A - zatwierdzona w dniu 31 grudnia 2020 r., obowiązująca od dnia 1 stycznia 2021 r.; PROC 00074/B - zatwierdzona i obowiązująca od dnia 25 lutego 2021 r.

¹⁹ W 2017 r. - 107 umów o wartości 27,1 mln zł; w 2018 r. - 144 na kwotę 23,6 mln zł; w 2019 r. - 93 na kwotę 63,0 mln zł; w 2020 r. - 43 na kwotę 23,9 mln zł oraz w 2021 r. - 79 umów na kwotę 94,2 mln zł.

²⁰ W 2017 r. - trzech w wysokości 35,5 mln zł; w 2018 r. - dwóch na kwotę 3,0 mln zł; w 2019 r. - sześciu na kwotę 11,2 mln zł; w 2020 r. - dwudziestu na kwotę 7,0 mln zł, w 2021 r. - trzech na kwotę 6,0 mln zł.

Na zakup usług doradczych PGE, w ramach 103 realizowanych umów, przeznaczyla łącznie 47,4 mln zł²¹. W latach 2017-2021 na podstawie 206 umów, Spółka nabyła usługi prawne za 33,0 mln zł²². W tym samym okresie PGE dokonała zakupu usług medialnych w ramach 264 umów na łączną kwotę 63,1 mln zł²³.

(akta kontroli str. 902, 1131, 3521-3526)

1.3.2. Szczegółowym badaniem objęto cztery umowy sponsoringu, wybrane według kryterium najwyższej wartości, opiewające na łączną kwotę brutto 135,9 mln zł²⁴, co stanowiło 58,6% wszystkich środków wydanych w latach 2017-2021 na sponsoring.

Umowy zawarte zostały zgodnie z rocznymi planami działań sponsoringowych. Ich celem był m.in. wzrost świadomości i rozpoznawalności marki, wzrost identyfikacji marki w kontekście sponsorowanego wydarzenia, wsparcie dla działań sprzedażowych dotyczących pozyskiwania nowych klientów, wsparcie promocji produktów i usług, a także budowa kapitału społecznego i wsparcie realizacji zadań z zakresu społecznej odpowiedzialności (CSR).

- Zgodnie z umową sponsoringu tytularnego z dnia 29 listopada 2017 r. zawartą z Ekstraligą Żużlową sp. z o.o., podmiot sponsorowany zobowiązał się m.in. do wykonywania na rzecz PGE usług reklamowych i promocyjnych. Celem umowy, obejmującej trzy sezony, tj. lata 2018-2020, było m.in. budowanie renomy i dobrego imienia sponsora. Sponsorowany przyznał sponsorowi na wyłączność status i tytuł sponsora tytularnego rozgrywek ekstraligi – PGE Ekstraliga oraz sponsora tytularnego indywidualnych międzynarodowych mistrzostw ekstraligi – PGE Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi na okres obowiązywania umowy, tj. do dnia 31 października 2020 r. Ponadto nazwa i logotyp sponsora miały być umieszczane m.in. na materiałach reklamowych publikowanych w prasie, telewizji, serwisach internetowych. Zawarcie umowy nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki, w drodze negocjacji warunków umowy.

(akta kontroli str. 1828-1899)

- W dniu 1 lipca 2019 r. Spółka zawarła z Klubem Piłki Siatkowej SKRA Bełchatów SA z siedzibą w Bełchatowie umowę sponsoringu obejmującą okres trzech sezonów rozgrywkowych, poczynając od sezonu 2019/2020. W ramach umowy sponsorowany, w zamian za ustalone wynagrodzenie, zobowiązał się m.in. do przyznania sponsorowi na wyłączność tytułu sponsora strategicznego drużyny PGE SKRA Bełchatów, a także prawa jego używania przez PGE we wszelkich działaniach informacyjnych, promocyjnych i reklamowych, w tym używania wizerunku drużyny, informacji o sukcesach, tytułów oraz nazw nagród uzyskanych przez drużynę. Ponadto logotyp sponsora miał być umieszczany m.in. na wszelkich oficjalnych materiałach dotyczących rozgrywek i innych wydarzeń związanych z działalnością sponsorowanego i drużyny m.in. na plakatach, biletach, banerach reklamowych, materiałach wideo, reklamach telewizyjnych, stronach internetowych, wizytówkach etc. Zawarcie umowy nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki, w drodze negocjacji warunków umowy.

(akta kontroli str. 1652-1827)

²¹ Po 22 umowy w latach w 2017-2018 w wysokości 4,3 mln zł oraz 4,4 mln zł; w 2019 r. – 18 w wysokości 2,7 mln zł; w 2020 r. – 15 w wysokości 4,5 mln zł; w 2021 r. – 26 w wysokości 31,5 mln zł.

²² W 2017 r. wydano na ten cel 4,4 mln zł (55 umów); w 2018 r. – 6,1 mln zł (36); w 2019 r. – 5,2 mln zł (30); w 2020 r. – 6,3 mln zł (51); w 2021 r. – 11,0 mln zł (34).

²³ W 2017 r. – 8 umów o wartości 26,9 mln zł; w 2018 r. – 7 na kwotę 0,8 mln zł; w 2019 r. – 32 na kwotę 9,2 mln zł; w 2020 r. – 147 na kwotę 11,0 mln zł; w 2021 r. – 70 na kwotę 15,2 mln zł.

²⁴ Wartość umów brutto.

- Zgodnie z umową z dnia 18 grudnia 2020 r. zawartą z firmą Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o. w Bydgoszczy, podmiot sponsorowany zobowiązał się m.in. do wykonywania na rzecz PGE, jako sponsora, usług reklamowych i promocyjnych określonych w umowie sponsoringowej. W zamian za ustalone wynagrodzenie sponsorowany zobowiązał się m.in. do przyznania sponsorowi na wyłączność statusu i tytułu Sponsora Tytularnego Rozgrywek Ekstraligi – PGE Ekstraliga oraz Sponsora Tytularnego Indywidualnych Międzynarodowych Mistrzostw Ekstraligi – PGE Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi na cały okres obowiązywania umowy, tj. do dnia 31 października 2023 r. Ponadto nazwa i logotyp sponsora miał być umieszczany m.in. na materiałach reklamowych publikowanych w prasie, telewizji, serwisach internetowych. Umowa została zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki, w drodze negocjacji warunków umowy.

(akta kontroli str. 1552-1651)

- Na podstawie umowy sponsoringu (partnerstwa tytularnego) z dnia 11 października 2021 r. PL.2012+ sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zobowiązała się do wykonywania na rzecz PGE szczegółowo określonych usług reklamowych i promocyjnych. Umowa ta była – w praktyce – kontynuacją umowy sponsoringu (partnerstwa tytularnego) Stadionu Narodowego w Warszawie na podstawie umowy z dnia 10 lipca 2015 r. w wyniku której PGE uzyskała na wyłączność status i tytuł Sponsora Głównego²⁵ Stadionu Narodowego i uzyskała prawo do nadania nazwy stadionu oraz na stworzenie logotypu stadionu. Sponsorowany zobowiązał się m.in. do umieszczenia we wszelkich oficjalnych materiałach dotyczących stadionu i wydarzeń, w szczególności na plakatach, billboardach, banerach reklamowych, materiałach wideo, reklamach telewizyjnych, stronach internetowych, wizytówkach etc. nazwy stadionu i logotypu. Zawarcie umowy nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki.

(akta kontroli str. 1315-1551)

Umowy sponsoringu zobowiązywały sponsorowanych do sporządzania m.in. comiesięcznych szczegółowych sprawozdań z realizacji świadczeń oraz, w zależności od umowy, rocznych sprawozdań realizacji wskaźników określonych w danej umowie, a także po zakończeniu każdego roku kalendarzowego raportu efektywności sponsoringowej na podstawie specjalistycznych badań dokumentujących skuteczność i efektywność usług świadczonych na podstawie umowy. Badania, na koszt sponsorowanego, miał wykonywać podmiot zajmujący się zawodowo oceną efektywności sponsoringu. Ponadto, sponsorowani po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, zobowiązali się do przygotowania szczegółowego podsumowania umowy obejmującego cały okres jej obowiązywania

Umowy zawierały klauzule uprawniające PGE do kontroli realizacji umów oraz postanowienia zabezpieczające interes Spółki w przypadku niewywiązania się sponsorowanych ze swoich zobowiązań. Z ustaleń kontroli wynika, że obydwie strony umów wywiązały się ze swoich obowiązków.

W okresie objętym kontrolą Minister Energii pismem z dnia 10 stycznia 2017 r.²⁶ oraz pismem z dnia 9 stycznia 2018 r.²⁷ skierował do Spółki rekomendacje w zakresie działalności sponsoringowej. Dotyczyły one m.in. kwestii zarządzania budżetem obszaru marketingu i promocji przez spółkę dominującą, uwzględnienia rezerwy na dodatkowe wydatki, prowadzenia analiz pod kątem efektywności zawieranych umów

²⁵ Zamiennie: Sponsora Generalnego, Sponsora Strategicznego, Partnera Tytularnego.

²⁶ Znak pisma: DPW.I.096.1.2017.

²⁷ Znak pisma: DNP.I.460.1.2018.

sponsoringowych, wysokości wydatków na ten cel, przeprowadzania przez Radę Nadzorczą analizy i oceny działalności sponsoringowej w ostatnich latach²⁸.

PGE SA uwzględniła powyższe rekomendacje w działalności sponsoringowej. Rezerwa na wydatki znajdowała się w rocznych planach działalności sponsoringowej. Ponadto jej wysokość była określona w *Zasadach prowadzenia działalności sponsoringowej*. Corocznie były sporządzane raporty efektywności sponsoringowej, które podlegały ocenie Rady Nadzorczej. W przypadkach wskazanych w *Zasadach prowadzenia działalności sponsoringowej* były również dokonywane analizy prognozowanej efektywności sponsoringu. Wysokość wydatków na sponsoring w danym roku uwzględniał zarekomendowany przez Ministra Energii wskaźnik związany z wysokością przychodów netto ze sprzedaży w poprzednim roku obrotowym. Umowy sponsoringowe zawierały klauzule umożliwiające wypowiedzenie umowy przez Spółkę w sytuacji pogorszenia jej sytuacji finansowej.

(akta kontroli str. 3531-3685)

1.3.3. Szczegółowym badaniem objęto jedną umowę darowizny dla Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie²⁹, wybraną według kryterium najwyższej wartości umowy³⁰ opiewającą na kwotę 8,2 mln zł³¹, co stanowiło 13,1% wszystkich środków wydanych w latach 2017-2021 na darowizny.

Z pozostałych 34 darowizn dokonanych w latach 2017-2021 w łącznej kwocie 54,5 mln zł, dziewiętnaście darowizn przekazanych w latach 2020-2021 na łączną kwotę 7,0 mln zł, w tym jedna w kwocie 2,0 mln zł Fundacji PGE, dotyczyło wsparcia podmiotów zaangażowanych w zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Ponadto trzynaście darowizn na łączną kwotę 47,5 mln zł przekazano Fundacji PGE i Polskiej Fundacji Narodowej, w tym na ich działalność statutową. Jedna darowizna dotycząca przekazania popiołu pochodzącego ze spalania węgla kamiennego oraz brunatnego w elektrowniach Grupy PGE została przekazana nieodpłatnie w celu wykonania przez PGE analiz i testów.

- W dniu 27 czerwca 2019 r. zawarto na okres pięciu lat umowę³² konsorcjum naukowego pomiędzy konsorcjantami na prawach jednostki naukowej – UKSW, Ośrodkiem Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytutem Badawczym i Wojskowym Instytutem Medycyny Lotniczej, a konsorcjantami będącymi przedsiębiorcami - PGE Polska Grupa Energetyczna SA oraz KGHM Polska Miedź SA, firmą Marek Kietliński Termocent i firmą Leśko Waldemar GEOCOM usługi geodezyjno-projektowe. Celem współpracy była realizacja projektu³³ w ramach konkursu organizowanego przez Makowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 Multidyscyplinarne Centrum Badawcze Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Umowa przewidywała, iż konsorcjanci będący przedsiębiorcami wniosą wkład własny do projektu w wysokości przewidzianej w umowie. PGE SA wniosło wkład w wysokości 8,2 mln zł w postaci darowizny dla tego konsorcjum. Projekt polegał na utworzeniu Multidyscyplinarnego Centrum Badawczego³⁴, którego głównym elementem była budowa ośrodka badawczego w dziedzinie nauk cyfrowych. Celem tego ośrodka

²⁸ Pismo z dnia 2 sierpnia 2022 r., znak: DPZK/1054/2022 przekazane przy piśmie z dnia 4 sierpnia 2022 r., znak: DA/TS/50/2022.

²⁹ Dalej: UKSW.

³⁰ Wśród darowizn przekazanych podmiotom innym niż fundacje.

³¹ Wartość umowy.

³² Nr CNT.KT.1.2019.

³³ Na podstawie wniosku o dofinansowanie nr RPMA.01.01.00-IP.01-14-039/16.

³⁴ Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2022 r. Dalej: MCB.

miało być tworzenie i wprowadzenie nowatorskich rozwiązań technologii cyfrowych w gospodarce i realizacja zadań państwa związanych z transformacją cyfrową. Utworzenie MCB miało na celu stworzenie między obszarowej oferty badawczej, zdolnej m.in. do reagowania na zapytania ze strony biznesu i świata nauki, co miało wpłynąć na szybkość przygotowania oferty oraz możliwości badawcze UKSW i pozostałych członków konsorcjum. Infrastruktura badawcza powstała w ramach projektu MCB miała być dostępna dla konsorcjantów będących przedsiębiorcami oraz dla podmiotów spoza konsorcjum na zasadach określonych w regulaminie udostępniania infrastruktury badawczej UKSW³⁵.

Zgoda na zawarcie umowy konsorcjum naukowego polegającego na realizacji projektu organizowanego przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych pn. Multidyscyplinarne Centrum Badawcze Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz po jego zakończeniu utrzymania w okresie trwałości, została wyrażona w uchwałach Zarządu PGE³⁶ i Rady Nadzorczej PGE³⁷ zgodnie ze Statutem PGE SA, który przewidywał, iż uchwały Zarządu wymagało dokonywanie darowizn oraz każda sprawa, o rozpatrzenie której Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej. Zgodnie z powyższym Statutem, Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na zawarcie przez Spółkę umowy, której przedmiotem była darowizna o wartości przekraczającej 20,0 tys. zł przeznaczona na wkład własny PGE do konsorcjum naukowego.

(akta kontroli str. 1143-1144, 1225-1314, 2483-2485, 2569-2572, 3525-3526, 4011-4015, DVD_238-256)

1.3.4. Szczegółowym badaniem objęto trzy najwyższe wartościowo umowy medialne na łączną kwotę netto 28,8 mln zł, co stanowiło 45,6% wszystkich wydatków przeznaczonych na ten cel w okresie objętym kontrolą.

- Umowa o współpracy z dnia 1 maja 2017 r. zawarta z ClickAd Interactive sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie obejmowała świadczenie usług związanych z wszelkimi nośnikami aktywności PGE w mediach społecznościowych, w tym m.in. Facebook, Youtube, Instagram, Google+. Realizacja usługi miała służyć kształtowaniu pozytywnego wizerunku PGE w powyższych serwisach. W miarę potrzeb, zakres umowy obejmował także świadczenie na rzecz PGE usługi w zakresie planowania i zakupu czasu reklamowego. Obowiązki sprawozdawcze obejmowały sporządzanie przez Agencję comiesięcznych raportów z działań Agencji związanych ze świadczenia usług. Umowa została zawarta po przeprowadzeniu postępowania w trybie negocjacji bez ogłoszenia na podstawie *Procedury zakupów PGE Polska Grupa Energetyczna SA PROC 00038*.

(akta kontroli str. 1938-1981, DVD_261-742)

- Umowa pomiędzy PGE a Zenith Optimedia sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 12 czerwca 2017 r. Jej przedmiotem było świadczenie przez Dom Mediowy usług medialnych w zakresie doradztwa, planowania i kupowania kampanii reklamowych, w szczególności poprzez doradztwo, planowanie, kupowanie i zarządzanie kampaniami reklamowymi, a także audyt SEO³⁸ portalu gkpg.pl pod kątem jego optymalizacji, zlecony na podstawie osobnego dokumentu zlecenia. Obowiązki sprawozdawcze obejmowały m.in. sporządzanie przez Dom

³⁵ [2020-08-28-Decyzja-4-Dyrektora-CNT-wprowadzenie-regulaminu-i-zalaczniki.pdf](#) [dostęp 17.08.2022 r.].

³⁶ Uchwała Nr 415/51/2019 Zarządu PGE SA z dnia 1 sierpnia 2019 r.

³⁷ Uchwała Nr 134/XI/2019 Rady Nadzorczej PGE z dnia 8 sierpnia 2019 r.

³⁸ Działania polegające na zastosowaniu odpowiednich strategii i działań w celu zweryfikowania czy portal gkpg.pl jest widoczny dla wyszukiwarek internetowych oraz poprawienia jego parametrów w taki sposób, żeby mógł być on szybciej odnaleziony przez wyszukiwarkę, w szczególności polegające na analizie pozycji, linkowaniu zewnętrznym i copywritingu (z j.ang. *search engine optimization*).

Mediowy comiesięcznego raportowania statusu realizacji umowy, a w odniesieniu do każdej Kampanii Reklamowej sporządzenia raportu podwykonawczego zawierającego podsumowanie działań w obrębie danej Kampanii Reklamowej w danym medium. PGE miał prawo dokonywać kontroli m.in. prawidłowości wykonywania umowy przez Dom Mediowy w zakresie finansowym, audyt mediowy w zakresie sposobu wykonywania umowy w zakresie merytorycznym. Zawarcie umowy nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania w trybie przetargu ograniczonego zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 1982-2062, DVD_011-092)

- Umowa ramowa z dnia 30 lipca 2019 r. zawarta z A38 sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach obejmowała kompleksową obsługę Projektów obejmującą m.in. przygotowanie, realizację i obsługę działań eventowych, promocję PGE, jego produktów i usług poprzez działania eventowe, rejestrację uczestników organizowanego eventu, opracowanie i produkowanie materiałów promocyjnych, informacyjnych i edukacyjnych związanych z organizowanym przedsięwzięciem i świadczonymi usługami, opracowanie i produkowanie nośników reklamowych i innych materiałów wizerunkowo-reklamowych związanych z organizowanym przedsięwzięciem i świadczonymi usługami, przechowywanie i serwis nośników reklamowych, materiałów promocyjnych, a także bieżącą analizę trendów rynku eventowego, niezbędnych do tworzenia koncepcji działań. Obowiązki sprawozdawcze obejmowały sporządzanie przez Agencję raportów z każdego Zamówienia, do których PGE miało możliwość zgłosić uwagi lub zastrzeżenia w terminie 14 dni od dostarczenia Raportu, a Agencja maksymalnie w terminie 5 dni od dnia ich otrzymania zobowiązana była do poprawienia lub uzupełnienia Raportu stosownie do zgłoszonych uwag lub zastrzeżeń. Zawarcie umowy nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia niepublicznego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z *Procedurą ogólną zakupów GK PGE*. Analogiczne umowy ramowe, w wyżej wskazanym trybie, zostały przez PGE SA zawarte także z innymi niż przedmiotowa agencja, wykonawcami.

(akta kontroli str. 1908-1937)

Wyboru wykonawców usług medialnych dokonano w trybie konkurencyjnym i zostało poprzedzone oszacowaniem wartości usług przed ich dokonaniem. Umowy zawierały postanowienia zabezpieczające interesy PGE SA, w tym dotyczące należytego wykonania umowy. Z ustaleń kontroli wynika, że umowy realizowane były prawidłowo. Zapłacone ceny odpowiadały kwotom wynikającym z oszacowania, a następnie zawartych umów i określonych w nich wartościom.

W latach objętych kontrolą główne działania Spółki w kategorii działań medialnych, reklamowych i PR dotyczyły przede wszystkim realizacji kampanii reklamowych, billboardowych i wizerunkowych prowadzonych za pośrednictwem telewizji, Internetu i OOH³⁹. Zakres głównych działań podjętych przez Spółkę w latach objętych kontrolą zaliczanych do kategorii działań medialnych, reklamowych, PR związany był z przedmiotem działalności spółki i służył reklamie, promocji i pozytywnemu wizerunkowi PGE.

W latach 2017-2021 Spółka posiadała własne służby marketingowe i prasowe zorganizowane w formie departamentów i wydziałów. Według stanu na dzień

³⁹ Reklama zewnętrzna, nazywana również reklamą outdoorową lub OOH (z j.ang. *out of home*), to reklama prezentowana przy zastosowaniu odpowiednich środków / nośników na zewnątrz budynków, w otwartej przestrzeni.

1 stycznia danego roku zatrudnienie w nich wyniosło: 29 osób – w 2017 r.; 34 osoby – w 2018 r.; 36 osób – w 2019 r.; 25 osób – w 2020 r., 34 osoby – w 2021 r.

Posiadany przez PGE SA własny zespół miał za zadanie zbieranie informacji z Grupy PGE, redagowanie komunikatów i koordynację ich publikacji w kanałach Grupy PGE oraz dystrybucję komunikatów dotyczących bieżącej działalności Grupy PGE. Współpraca z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi polegała również na działaniach płatnych, polegających na zamieszczaniu informacji PGE w kanałach tych mediów i miała na celu dotarcie z komunikacją do różnych grup odbiorców.

(akta kontroli str. 3044-3139)

1.3.5. Szczegółowym badaniem objęto trzy najwyższe wartościowo umowy prawne na łączną kwotę [...] ⁴⁰, co stanowiło [...] % wszystkich wydatków przeznaczonych na ten cel w okresie objętym kontrolą.

- Umowa na świadczenie usług doradztwa z dnia 30 marca 2020 r. zawarta z Rymarz, Zdort, Gasiński, Her, Iwaniszyn, Miklas, Uziębło i Wspólnicy sp.k. z siedzibą w Warszawie w zakresie potencjalnej transakcji dotyczącej sprzedaży części udziałów w spółkach celowych posiadających prawa do projektu partnerowi branżowemu i jednocześnie uzgodnienia z partnerem branżowym zasady wspólnej kontynuacji projektu. Umowa zawierała postanowienia zabezpieczające interesy PGE w postaci możliwości naliczenia kar umownych w przypadkach przewidzianych w umowie. Zawarcie umowy nastąpiło w trybie zapytania o cenę na podstawie *Procedury ogólnej zakupów GK PGE* i *Instrukcji zakupów PGE SA* na mocy uchwały Zarządu PGE SA w sprawie zawarcia umowy na świadczenie usług doradztwa prawnego i wystąpienia do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie umowy ⁴¹ oraz uchwały Rady Nadzorczej PGE SA w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy.

(akta kontroli str. 2063-2091)

- Umowa na świadczenie usług doradztwa prawnego z dnia 14 lipca 2021 r. zawarta przez PGE i [...]. Umowa zawierała postanowienia zabezpieczające interesy PGE. Wykonawca był wspólnym doradcą PGE SA i [...]. Analizę rynku prowadziło [...], na której skupił się większy ciężar kosztów wynikających z umowy. Zawarcie umowy poprzedzone było podjęciem uchwały Zarządu PGE SA ⁴² w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od stosowania *Procedury ogólnej zakupów GK PGE* przy wyborze doradcy prawnego oraz zawarcie wspólnie z [...] umowy na świadczenie usług doradztwa prawnego i uchwały Rady Nadzorczej ⁴³ w sprawie wyrażenia zgody.

(akta kontroli str. 2092-2145)

- Zawarta w dniu 26 listopada 2021 r. z Norton Rose Fulbright Dyczkowski i Wspólnicy sp. k. z siedzibą w Warszawie i Norton Rose Fulbright LLP z siedzibą w Londynie umowa usług doradztwa prawnego do procesu aranżacji i pozyskania finansowania w formule *project finance* dla budowy morskiej farmy wiatrowej

⁴⁰ W treści wystąpienia pokontrolnego NIK wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa i/bądź dobra osobiste, na podstawie art. 5 ust. 2 *ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) oraz art. 43 *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360) w interesie przedsiębiorcy lub podmiotu, których dotyczą zawarte w wystąpieniu pokontrolnym informacje, poprzez ich anonimizację i zastąpienie oznaczeniem „[...]”.

⁴¹ Uchwała Nr 97/15/2020 Zarządu PGE SA z dnia 10 marca 2020 r., Uchwała Nr 156/21/2020 Zarządu PGE SA z dnia 24 marca 2020 r., Uchwała Nr 224/XI/2020 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 27 marca 2020 r., Uchwała Nr 723/111/2020 Zarządu PGE SA z dnia 17 listopada 2020 r., Uchwała Nr 318/XI/2020 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 15 grudnia 2020 r.

⁴² Uchwała Nr 254/33/2021 Zarządu PGE z dnia 13 maja 2021 r.

⁴³ Uchwała Nr 389/XI/2021 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 25 maja 2021 r.

EW Baltica 3. Umowa zawierała postanowienia zabezpieczające interesy PGE w postaci możliwości naliczenia kar umownych w przypadkach przewidzianych w umowie. W następstwie zapytań skierowanych do kancelarii i otrzymanych ofert, PGE SA wybrała najkorzystniejszą ofertę. Zawarcie umowy poprzedzone było podjęciem uchwały Zarządu PGE SA⁴⁴ w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od stosowania Procedury ogólnej zakupów GK oraz Procedury dokonywania zakupów w PGE SA przy wyborze doradcy prawnego i uchwały Rady Nadzorczej⁴⁵ w sprawie wyrażenia zgody.

(akta kontroli str. 2146-2207)

Wyboru wykonawców usług prawnych dokonano w trybie konkurencyjnym poprzez wybór najkorzystniejszej oferty spośród ofert otrzymanych w następstwie zapytań przed zawarciem umowy bądź, w przypadku wspólnego doradcy prawnego PGE SA i [...], analizę rynku prowadziło [...], a PGE SA nie zgłosiło zastrzeżeń w tej kwestii. Umowy zawierały postanowienia zabezpieczające interesy PGE SA, w tym dotyczące należytego wykonania umowy. Z ustaleń kontroli wynika, że umowy realizowane były prawidłowo. Zapłacone ceny odpowiadały kwotom wynikającym z oszacowania, a następnie zawartych umów i określonych w nich wartościom.

W latach 2017-2021 Spółka posiadała własne służby prawne zorganizowane w formie departamentu. Według stanu na dzień 1 stycznia danego roku zatrudnienie w nim wyniosło:[...]. Blisko 90% zatrudnionych osób wpisanych było na listę radców prawnych, ponadto posiadali doświadczenie zawodowe, a ich staż pracy wahał się od roku do kilkunastu lat.

W okresie objętym kontrolą Spółka miała podpisane trzy umowy na stałe świadczenie usług prawnych, tzw. umowy ramowe. Fakt korzystania z usług prawnych innych partnerów wynikał w szczególności z konieczności uzyskania szczególnych informacji prawnych. Przygotowanie takich informacji (opinii, wyjaśnień, raportów) wymagało posiadania wiedzy wysoce specjalistycznej, której nie mogły zapewnić służby prawne Spółki. Przedmiotem zleceń z podmiotami zewnętrznymi były także ekspertyzy wykonywane na potrzeby zagadnień międzynarodowych oraz z zakresu innej niestandardowej tematyki, np. energetyki morskiej, wiatrowej.

Spółka prowadziła monitoring w zakresie raportowania o wydatkach na usługi prawne i doradcze w ramach GK PGE. Raporty sporządzane były kwartalnie i prezentowane przed Zarządem, a następnie Radą Nadzorczą Spółki.

(akta kontroli str. 3044-3144)

1.3.6. Kontrolą objęto trzy najwyższe wartościowo umowy doradcze na łączną kwotę brutto [...] [...] % wszystkich tego rodzaju wydatków w okresie objętym kontrolą):

- Umowa z dnia 23 sierpnia 2021 r. zawarta z francuską spółką akcyjną Societe Generale z siedzibą w Paryżu w zakresie doradztwa finansowego do procesu aranżacji i pozyskania finansowania w formule *project finance* dla budowy morskich farm wiatrowych EW Baltica 3 i EW Baltica 2. Umowa zawarta została w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzonego zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych w trybie sektorowych negocjacji z ogłoszeniem. Umowa została zawarta na okres 36 miesięcy, a szczegółowe terminy jej realizacji zostały zawarte w ramowym harmonogramie prac. Umowa zawierała m.in. klauzulę, iż w okresie obowiązywania, bez zgody PGE, wykonawca i podwykonawcy ani żadna z osób wchodzących w skład Zespołu Osób Kluczowych nie będzie świadczyć usług doradztwa finansowego w formule *project finance* dla projektów budowy morskich farm wiatrowych realizowanych w Polsce

⁴⁴ Uchwała Nr 566/81/2021 Zarządu PGE z dnia 26 października 2021 r.

⁴⁵ Uchwała Nr 444/XI/2021 Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 4 listopada 2021 r.

na rzecz podmiotów spoza Grupy Kapitałowej PGE. Obowiązki wykonawcy obejmowały m.in. przedstawienie PGE wszelkich informacji dotyczących realizacji umowy oraz do przekazywania comiesięcznych raportów zawierających zestawienie wykonanych w poprzednim miesiącu prac wraz z ich czasochłonnością. W umowie PGE zastrzegło sobie prawo naliczania kary umownej m.in. z tytułu wypowiedzenia umowy z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi wykonawca, a także w przypadku zawinionego niedotrzymania przez wykonawcę terminów prac określonych w ramowym harmonogramie. Zawarcie umowy nastąpiło w trybie sektorowych negocjacji z ogłoszeniem zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 2208-2421)

- Umowa zawarta w dniu 15 listopada 2021 r. na świadczenie usług doradztwa strategicznego z uwzględnieniem usług prawnych i podatkowych, w procesie wydzielania wytwórczych aktywów węglowych z Grupy Kapitałowej ENEA, ENERGIA, PGE i TAURON. W umowie oprócz PGE stroną zamawiającą była ENEA SA i Tauron Polska Energia SA z KPMG Advisory sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie. Umowa została zawarta po przeprowadzeniu postępowania zakupowego w trybie negocjacji w formule zamkniętej zgodnie z *Procedurą ogólną zakupów GK PGE* oraz *Procedurą dokonywania zakupów w PGE SA*, poprzedzonego sporządzeniem opinii prawnej w zakresie trybu udzielania zamówienia.

(akta kontroli str. 2422-2457)

- Umowa o oferowanie akcji zawarta w dniu 14 grudnia 2021 r. zawarta z PKO BP SA Oddział – Biuro Maklerskie w Warszawie z siedzibą w Warszawie w zakresie pełnienia funkcji koordynatora, agenta oferującego i zarządzającego księgą popytu w związku z planowanym podwyższeniem kapitału zakładowego w drodze oferty publicznej akcji nowej emisji z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy PGE. Z uwagi na konieczność zachowania poufności zamiaru przeprowadzenia emisji nowej serii akcji PGE SA i biorąc pod uwagę status spółki giełdowej oraz fakt, że przeprowadzenie emisji nowej serii akcji stanowił informację cenotwórczą, Spółka nie dokonała standardowego badania rynku poprzez skierowanie zapytań o informację do szerokiego grona podmiotów odchodząc od Procedury ogólnej zakupów GK PGE i Instrukcji zakupów PGE SA, a jedynie nawiązała kontakt z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim SA Oddział – Biuro Maklerskie w Warszawie jako podmiotem posiadającym odpowiednie kompetencje i duże doświadczenie zarówno w sektorze energetycznym, jak również w przeprowadzaniu ofert publicznych, które potwierdziło możliwość realizacji oczekiwanego zakresu prac. Rozpoczęcie rozmów poprzedzone zostało podpisaniem umowy o zachowaniu poufności.

(akta kontroli str. 2458-2479)

Wyboru wykonawców usług prawnych dokonano w trybie sektorowych negocjacji z ogłoszeniem na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych oraz w trybie negocjacji w formule zamkniętej. Zastosowanie tego trybu zostało poprzedzone opinią prawną⁴⁶ a z uwagi na konieczność zachowania w poufności zamiaru dokonania danej transakcji, uwzględniając statut spółki giełdowej PGE SA, nie dokonano standardowego badania ofert na rynku poprzez skierowanie zapytań o informacje do szerokiego grona podmiotów, a jedynie nawiązano kontakt z wybranym podmiotem posiadającym odpowiednie kompetencje oraz doświadczenie w sektorze energetycznym i sektorze, którego dotyczyła dana transakcja. Podmiot ten potwierdził możliwość realizacji oczekiwanego zakresu prac. Rozpoczęcie rozmów poprzedzone

⁴⁶ Opinia z dnia 24 marca 2021 r.

zostało podpisaniem umowy o poufności. Umowy zawierały postanowienia zabezpieczające interesy PGE SA, w tym ich należyte wykonanie. Z ustaleń kontroli wynika, że umowy realizowane były prawidłowo. W przypadku umowy zrealizowanej, zapłacone ceny odpowiadały kwotom wynikającym z ustaleń poczynionych w trakcie negocjacji oferty cenowej.

W okresie objętym kontrolą Minister Energii pismem z dnia 18 stycznia 2017 r.⁴⁷ skierował do Spółki rekomendacje w zakresie zasad zlecenia usług doradczych. Po ich otrzymaniu PGE SA dokonała weryfikacji umów dotyczących zakupu usług prawnych z uwzględnieniem wytycznych Ministra Energii i przyjęło rekomendowany model odnośnie wynagradzania za powyższy rodzaj usług, biorąc pod uwagę rynkowe stawki, w szczególności w przypadku usług prawnych w zakresie prawa obcego, finansowego i bankowego⁴⁸.

(akta kontroli str. 3044-3132, 3528-3533)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka prowadziła działalność sponsoringową na podstawie obowiązujących regulacji wewnętrznych, po sporządzeniu stosownych planów i analiz bez naruszenia ustalonych zasad, dokonując oceny efektywności sponsoringu. Rzetelnie realizowała obowiązki sprawozdawcze w obszarze działań sponsoringowych.

Zakupione usługi prawne, doradcze i medialne były uzasadnione i dokonane z zastosowaniem konkurencyjnego trybu. Zawarte umowy doradcze realizowały cele operacyjne Spółki i służyły prowadzonej działalności.

OBSZAR

2. Mierzenie i osiągnięcie efektów działalności sponsoringowej, usług medialnych, doradczych i prawnych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zgodnie z procedurą wynikającą z *Zasad prowadzenia działalności sponsoringowej* przy tworzeniu rocznych planów działalności sponsoringowej Spółka przygotowywała wykaz projektów, które należało zbadać pod kątem prognozowanej efektywności działalności sponsoringowej projektów o wartości równej lub przekraczającej kwotę 100,0 tys. zł netto⁴⁹. Analizy obejmowały w szczególności zakładaną grupę odbiorców, wpływ na klientów, przewidywane koszty dotarcia do odbiorców oraz analizę rynku medialnego, w przypadku gdy działalności sponsoringowej towarzyszyła kampania reklamowa. W przypadku projektów powtarzalnych corocznie, analizy prognozowanej efektywności mogły zostać oparte na danych z poprzedniego roku.

Ponadto obowiązujące regulacje wewnętrzne dotyczące działalności sponsoringowej przewidywały ocenę uzyskanych efektów. Zgodnie z *Zasadami prowadzenia działalności sponsoringowej* każde działanie sponsoringowe sportu profesjonalnego lub wydarzenia kulturalnego którego wynagrodzenie sponsorskie było równe lub przekraczające kwotę 100,0 tys. zł netto⁵⁰ po jego zakończeniu podlegało ocenie efektywności. Pomiaru i oceny dokonywano w szczególności pod kątem jego wpływu na relacje ze środowiskami ważnymi z punktu widzenia PGE SA lub spółki z GK PGE. Ocena miała formę raportu efektywności sporządzonego przez podmiot zajmujący się

⁴⁷ Znak pisma: DKN.IV.4631.27.2017 IK: 63569.

⁴⁸ Pismo z dnia 2 sierpnia 2022 r., znak: DPZK/1054/2022 przekazane przy piśmie z dnia 4 sierpnia 2022 r., znak: DA/TS/50/2022.

⁴⁹ Według PROG 00008/E dot. projektów o wartości równej lub przekraczającej 150,0 tys. zł netto.

⁵⁰ Ibidem.

zawodowo oceną efektywności sponsoringu, uwzględniający profesjonalne badanie rynku.

Objęte szczegółowym badaniem cztery umowy sponsoringu, o których mowa w ppkt 1.3.2 niniejszego wystąpienia, zobowiązywały sponsorowanych m.in. do sporządzania po zakończeniu każdego roku kalendarzowego raportu efektywności sponsoringowej na podstawie specjalistycznych badań dokumentujących skuteczność i efektywność świadczonych usług. Badania, na koszt sponsorowanego, miał wykonać podmiot zajmujący się zawodowo oceną efektywności sponsoringu wybrany według wskazanych kryteriów wyboru wykonawcy raportu efektywności sponsoringowej. Po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, sponsorowani zobowiązani byli do przygotowania szczegółowego podsumowania umowy obejmującego cały okres jej obowiązywania.

Badaniem w zakresie efektywności działalności sponsoringowej, objęto dodatkowo sześć umów sponsoringowych wybranych według kryterium najwyższej wartości, zakończonych do dnia 31 grudnia 2021 r.⁵¹ Prognozowana efektywność oraz ocena i efekty przedsięwzięć sponsoringowych wyliczone zostały na podstawie profesjonalnych analiz, a wskazane efekty były zbieżne z koncepcjami zawartymi w planach. W przypadku gdy dany projekt sponsoringowy był kontynuowany na takich samych warunkach, a efektywność tego projektu została ujęta w rocznym badaniu efektywności, nie było sporządzane ponowne badanie prognozowanej efektywności. Raport roczny efektywności sponsoringowej określał bowiem realną efektywność sponsoringu i stanowił podstawę do określenia wartości kolejnej umowy dotyczącej tego samego projektu. Projekty zrealizowane w ramach umów sponsoringowych osiągnęły wysoki procentowy współczynnik zwrotu pozwalający na kreowanie pozytywnego wizerunku marki PGE jako podmiotu zaangażowanego w działalność sportową, jak również kulturalno-społeczną:

- Projekt w ramach umowy sponsoringu tytularnego PGE Ekstraliga Żużlowa, jednej z topowych lig sportowych w kraju wygenerował wysokie zasięgi medialne osiągając współczynnik zwrotu: 1877% w 2018 r.; 1937% w 2019 r.; 1981% w 2020 r.
- Projekt w ramach trzech umów sponsoringu tytularnego PGE VIVE Kielce, Mistrza Polski w piłce ręcznej o uznanej pozycji na arenie krajowej i międzynarodowej pozwolił na dotarcie do szerokiego grona odbiorców. Ze względu na okres pandemiczny trwający od 2020 r. wartość ekwiwalentu reklamowego została wygenerowana głównie w Internecie. Odwołanie rozgrywek w tym okresie spowodowało mniejszą ekspozycję marki w telewizji osiągając współczynnik zwrotu: 700% w 2019 r.; 633% od stycznia do lipca 2020 r.
- Projekt w ramach umowy sponsoringu filmu *Kurier* Władysława Pasikowskiego, Muzeum Powstania Warszawskiego z obszaru kultury i historii wpisujący się w strategię sponsoringową Spółki, pozwalający także na kreowanie pozytywnego wizerunku marki jako podmiotu zaangażowanego społecznie, osiągnął współczynnik zwrotu w 2019 r. na poziomie 230%.

⁵¹ Umowa sponsoringu tytularnego Ekstraligi Żużlowej obowiązująca od dnia 29 listopada 2017 r. do dnia 31 października 2020 r., Umowa sponsoringu drużyny piłki ręcznej VIVE Kielce obowiązująca od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 1 lipca 2020 r., Umowa sponsoringu drużyny piłki ręcznej VIVE Kielce obowiązująca od dnia 14 września 2018 r. do dnia 30 czerwca 2019 r., Umowa sponsoringu drużyny piłki ręcznej VIVE Kielce obowiązująca od dnia 25 sierpnia 2017 r. do dnia 30 czerwca 2018 r., Umowa sponsoringu filmu fabularnego pod tytułem "Kurier" obowiązująca od dnia 6 lipca 2018 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. i Umowa sponsoringu drużyny piłki nożnej FKS Stal Mielec obowiązująca od dnia 29 lipca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.

- Projekt w ramach umowy sponsoringu tytularnego drużyny piłkarskiej PGE FKS Stal Mielec występującej w najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce pozwolił na budowanie pozytywnego wizerunku marki PGE w regionie działalności Spółki, jak i wśród grona odbiorców w ujęciu ogólnopolskim osiągając współczynnik zwrotu: 1657% w 2020 r.; 1090% w 2021 r.

Każda ze Spółek GK PGE raz w roku, do dnia 1 lutego kolejnego roku kalendarzowego, przedkładała komórce właściwej ds. sponsoringu w PGE SA sprawozdanie z prowadzonej działalności sponsoringowej w poprzednim roku. Wzór sprawozdania stanowił załącznik do *Zasad prowadzenia działalności sponsoringowej*. Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach komórka właściwa ds. sponsoringu sporządzała skonsolidowane sprawozdanie roczne z działalności sponsoringowej GK PGE, przedstawianie Zarządowi i Radzie Nadzorczej PGE SA. W okresie objętym kontrolą Zarząd PGE SA podjął pięć uchwał⁵² w sprawie zatwierdzenia sprawozdań z działalności sponsoringowej PGE SA oraz skonsolidowanych sprawozdań z działalności sponsoringowej GK PGE za lata 2017-2022 i przedstawienia Radzie Nadzorczej PGE SA. Zarząd po zatwierdzeniu sprawozdań przedstawiał je Radzie Nadzorczej, która nie podejmowała uchwał w tym przedmiocie. Na posiedzeniach Rady Nadzorczej PGE SA omawiane były sprawozdania z obszaru sponsoringu pod kątem oceny i monitorowania działalności sponsoringowej⁵³.

Sprawozdania z prowadzonej działalności sponsoringowej zawierały m.in. badanie efektywności działalności sponsoringowej poprzez pomiar i ocenę, w tym ekspozycję marki w mediach oraz na materiałach reklamowych, wpływ projektów na relacje ze środowiskami ważnymi z punktu widzenia PGE SA, odbiór medialny, wzrost rangi marki PGE, wpływ działalności sponsoringowej na zyski ze sprzedaży i wzrost wartości firmy, ocenę odbioru medialnego w postaci wartości wizerunkowej PGE, trafność aktywności sponsoringowych PGE, ocenę zysków ze sprzedaży, ocenę potencjału wpływu projektów sponsoringowych na sprzedaż – SSI, odniesienie do kosztów dotarcia do odbiorców oraz celowość zrealizowanych działań.

Projekty sponsoringowe realizowane przez PGE SA ocenione zostały jako dobre bądź doskonale realizujące oczekiwania charakteryzujące się dobrą lub bardzo dobrą skutecznością i efektywnością. W latach 2017-2021 efektywność projektów sponsoringowych zrealizowanych przez PGE SA ulegała rokrocznie zwiększeniu i wyniosła odpowiednio: 253%, 665%, 698%, 803%, 863%.

(akta kontroli str. 588, 2515, 25222573-3043, 3464-3470, DVD_001-010, DVD_257-260, 3462-3470, 3535, 3540-3685)

2.2. W odniesieniu do zakupu usług medialnych (reklamowych) Spółka nie posiadała wewnętrznych, odrębnych regulacji, dotyczących oceny efektów zakupionych usług. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor Departamentu Komunikacji Korporacyjnej i Marketingowej⁵⁴ Spółka działa zgodnie ze standardami na rynku reklamy według których działające podmioty rynkowe stosują panujące zasady regulujące ocenę efektywności zakupionych działań medialnych. Ocena efektywności działalności medialnej była zakładana już podczas jej wyceny poprzez oszacowanie założeń

⁵² Uchwała 167/27/2018 z dnia 4 kwietnia 2018 r., uchwała 146/21/2019 z dnia 2 kwietnia 2019 r., uchwała 258/38/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r., uchwała 222/29/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. i uchwała 241/32/2022 z dnia 5 maja 2022 r.

⁵³ Wyciąg z protokołu nr 5/X/2018 z posiedzenia Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 23 kwietnia 2018 r., wyciąg z protokołu nr 4/XI/2019 z posiedzenia Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 16 kwietnia 2019 r., wyciąg z protokołu nr 7/XI/2020 z posiedzenia Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 12 maja 2020 r., wyciąg z protokołu nr 7/XI/2021 z posiedzenia Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 25 maja 2021 r., wyciąg z protokołu nr 7/XI/2022 z posiedzenia Rady Nadzorczej PGE SA z dnia 21 czerwca 2022 r.

⁵⁴ Pismo z dnia 15 czerwca 2022 r. przekazane przy piśmie Dyrektora Departamentu Audytu z dnia 17 czerwca 2022 r., znak: DA/TS/35/2022.

wyników lub, w przypadku niektórych jednostek rozliczeniowych, efekty takie były gwarantowane. W przypadku reklamy prasowej, zakupione działania medialne i jej efekty były gwarantowane np. konkretną ilością reklam w danym dniu i nakładzie tytułów. W przypadku reklamy online jej wyniki były znane i gwarantowane na etapie planowania, gdyż dotyczyły zakupu ilości w jednostce rozliczeniowej efektywnościowej: CPM⁵⁵, CPC⁵⁶, CPA⁵⁷ itp. Zakupione działania w jednostce rozliczeniowej FF⁵⁸ były zakupione na konkretne dni, a efekty były kalkulowane i zależne od wielu czynników. W przypadku reklamy telewizyjnej zakupione ilości i konkretne kalkulacje były raportowane i mierzone przez zleceniobiorców zgodnie ze standardami rynkowymi, a wyniki przedstawiane według narzędzi dostępnych na rynku reklamy (np. Nielsen). W przypadku reklamy zewnętrznej typu OOH, zakupione konkretne miejsca i ilości wskazane były już na etapie planowania działań reklamowych.

W odniesieniu do zakupu usług medialnych, objęto szczegółowym badaniem trzy umowy, o których mowa w ppkt 1.3.4 niniejszego wystąpienia, zakupione po wystawieniu wniosków zakupowych z uzasadnieniem konieczności i celowości zamówienia i podstawą wyliczenia wartości zamówienia. Po zakończeniu danej kampanii, Spółka otrzymała od dostawców mediów, w zależności od zakresu usług objętych umowami, raporty wykonanych zleceń ze świadczenia usług eventowo-marketingowych dokumentujące efekty działań, raporty działań agencji social media w mediach społecznościowych z efektywności i postępów w realizacji założonych celów zasięgowych, wizerunkowych i sprzedażowych oraz raporty poemisyjne opracowane w wyniku realizacji umowy z domem mediowym wskazujące na efektywność podjętych działań. Wyniki kampanii zestawiane były z założeniami kampanii, uwzględnianymi na etapie planowania.

(akta kontroli str. 2515-2520, 3162-3264, DVD_011-092, DVD_261-742)

2.3. W odniesieniu do zakupu usług doradczych i prawnych Spółka nie posiadała wewnętrznych regulacji prowadzenia oraz oceny efektów zakupu usług doradczych i prawnych⁵⁹. Objęte szczegółowym badaniem trzy umowy zakupu usług prawnych i trzy umowy zakupu usług doradczych, o których mowa w ppkt 1.3.5-1.3.6 niniejszego wystąpienia, przewidywały zasady dokumentowania, rozliczenia czasu pracy oraz zasady dotyczące odbioru merytorycznego wykonanych usług.

W odniesieniu do zakupu usług doradczych i prawnych, zakupiono je po wystawieniu wniosków zakupowych zawierających uzasadnienie konieczności i celowości oraz zostały poprzedzone podjęciem uchwał Zarządu PGE SA w sprawie wyrażenia zgody na uruchomienie postępowania zakupowego na wybór wykonawcy oraz Rady Nadzorczej PGE SA w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy. W przypadku usług zakończonych, rozliczenie umowy nastąpiło po jej terminowym zrealizowaniu. Efekty zakupu usług zostały udokumentowane w postaci protokołów odbioru potwierdzających osiągnięcie zamierzonych celów i uzyskanie produktów.

(akta kontroli str. 2063-2479, 3050)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

W PGE SA obowiązywały regulacje wewnętrzne dotyczące prowadzenia oraz oceny działalności sponsoringowej i były one zgodne z zasadami określonymi w *Dobrych*

⁵⁵ CPM (cost per mille, czy thousand) oznacza koszt 1 000 wyświetleń reklamy.

⁵⁶ CPC (cost per click) oznacza koszt za pojedyncze kliknięcie w reklamę.

⁵⁷ CPA (cost per action/cost per acquisition) – oznacza koszt za liczbę aktywnych użytkowników, którzy podjęli się następujących czynności: zakup, rejestracja, wypełnienie ankiety i zapoznanie się z tekstem.

⁵⁸ FF (flat fee) – oznacza koszt zależny od wyświetleń danej reklamy np. przez dzień, tydzień czy miesiąc.

⁵⁹ Pismo z dnia 20 czerwca 2022 r., znak: DPZK.861/2022.

praktykach. Spółka szacowała korzyści oraz oceny efektów działalności sponsoringowej w sposób gwarantujący rzetelną ocenę. W odniesieniu do zakupu usług medialnych, doradczych i prawnych nie ustanowiono zasad rozliczania i oceny efektów zakupu tych usług. Zawarte umowy ze zleceniobiorcami przewidywały sporządzenie raportów, których elementem była ocena efektów zakupu usług medialnych. W przypadku usług doradczych i prawnych nie obowiązywały regulacje wewnętrzne w zakresie odbioru merytorycznego wykonanych usług, niemniej jednak zawarte umowy przewidywały dokonanie odbioru zrealizowanych usług udokumentowane protokołem odbioru.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Nadzór nad fundacjami

W latach 2017-2021 PGE SA wsparła dwie fundacje środkami finansowymi w łącznej kwocie 36,7 mln zł, przekazując Fundacji PGE środki na cele statutowe oraz darowizny celowe na kwotę 15,7 mln zł⁶⁰ (12 umów) i Polskiej Fundacji Narodowej darowiznę na cele statutowe w kwocie 21 mln zł w oparciu o postanowienia Statutu Fundacji. Zgodnie ze Statutami⁶¹ tych fundacji, ich fundatorzy mieli możliwość powołania swoich przedstawicieli do Rady Fundacji i z prawa tego PGE SA korzystała. We władzach fundacji zasiadali zarówno zatrudnieni, jak i nie zatrudnieni w Spółce przedstawiciele PGE SA.

Przedstawiciele Spółki zasiadający w Radzie Fundacji uczestniczyli w posiedzeniach Rady, podczas których omawiane były sprawozdania z działalności fundacji. W ramach analizy działalności, na posiedzeniach Rady Fundacji⁶², Zarząd prezentował, zarówno w formie pisemnej jak i ustnej, sprawozdania z działalności fundacji. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Departamentu Komunikacji Korporacyjnej i Marketingowej⁶³ Spółka nie miała informacji od Ministra nadzorującego fundacje o ewentualnych nieprawidłowościach występujących w niej.

W okresie objętym kontrolą Spółka nie dokonywała analiz pod kątem osiągniętych korzyści wizerunkowych ze wspierania fundacji.

(akta kontroli str. 624-632, 2480-2485, 3145-3147, 3270-3276, 3415-3461)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA
CZĄSTKOWA

PGE SA wykorzystywała w pełni możliwość powołania swoich przedstawicieli do organów wspieranych fundacji.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁶⁰ Kwota 1,8 mln zł w 2017 r.; 3,0 mln zł w 2018 r.; 2,9 mln zł w 2019 r.; 2,0 mln zł w 2020 r.; 6,0 mln zł w 2021 r.

⁶¹ Tekst jednolity Statutu Fundacji PGE uwzględniający zmiany przyjęte Uchwałą Zarządu Fundacji PGE Nr 6/VII/2017 z dnia 31 lipca 2017 r., zatwierdzone uchwałą Rady Fundacji Nr 2/IX/2017 z dnia 26 września 2017 r. oraz tekst jednolity Statutu Polskiej Fundacji Narodowej obowiązujący od dnia 14 września 2017 r., 15 września 2017 r., 12 października 2017 r. i 15 października 2019 r.

⁶² Protokół z posiedzenia Rady Fundacji PGE w dniu 19 czerwca 2018 r., Protokół z posiedzenia Rady Fundacji PGE z dnia 6 maja 2020 r. i z dnia 20 maja 2020 r., Pismo z dnia 21 października 2021 r. zwołujące głosowanie obiegowe w sprawie przyjęcia sprawozdania merytorycznego oraz sprawozdania finansowego w głosowaniu obiegowym.

⁶³ Pismo z dnia 7 lipca 2022 r. przekazane przy piśmie Zastępcy Dyrektora Departamentu Audytu z dnia 8 lipca 2022 r., znak: DA/TS/44/2022.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 17 sierpnia 2022 r.

Kontroler
Iwona Brzostek
Główny specjalista kontroli
państwowej
/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
z up. p.o. Wicedyrektora
Edyta Kosiarz
/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
Maciej Maciejewski

.....
podpis